

Asia: VN/16276/2024

Lausuntopyyntö; Hanke ampumaratojen toiminnan turvaamiseksi ja uusien ampumaratojen perustamisen edistämiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Sujuvoittaako ehdotus ampumaratoja koskevia ympäristölupaprosesseja sekä lainsäädäntöä riittävällä tavalla ottaen huomioon hallitusohjelman mukainen tavoite 1 000 ampumaradasta vuosikymmenen loppuun mennessä?

Viranomaiskäsitteilyjen yhdistäminen osaltaan sujuvoittaa lupaprosesseja. Kuitenkin hallitusohjelman tavoitetta 1000 ampumarataan pääsemiseksi ainoastaan lainsäädäntöä muuttamalla, voi pitää epärealistisena. Ampumaratojen käyttömäärissä on myös varmasti suuria alueellisia eroja, jotka tulisi tunnistaa ja selvittää lainsäädännön tausta-aineistoksi. Keski-Savon ympäristötoimen alueen ympäristölupien raportointitietojen perusteella ampumaratojen käyttö on vuosikymmenten aikana laskenut, mutta vakiintunut nykyiselle tasolle.

Hankkeessa tulisi tunnistaa olemassa olevien ratojen luvitukseen liittyvät haasteet, sekä erottaa uusien perustamisen vaatimukset. Käytännön kokemus on, että viimeiseksi ovat jääneet niiden ratojen luvittaminen, jotka ovat ympäristöolosuhteiltaan kaikkein haasteellisimmat. Erityisesti haulikkoratojen osalta tilanne on kaikkein kohtuuttomin.

Uusien ampumaratoja perustaessa tulisi selvittää kaavoituksen keinon toiminnan sijoittumisen edellytyksen alueelle. Kunnassa ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisilla on paras tieto alueen ympäristöolosuhteista. Ampumaradan sijoittaminen ympäristöolosuhteiltaan sopivaan paikkaan säästää ennalta arvioituna kustannuksia ja sujuvoittaa lupaprosessia. Haastaviin olosuhteisiin sijoitettu ampumarata voi jatkuvien valitusten takia viedä paljon työaikaa radan valvojalta sekä olla raskas prosessi myös harrastajille, että mahdolliselle haitan kärsijälle.

Onko ympäristönsuojelulakia tarpeen soveltaa ehdotuksen mukaisesti ampumaratalain soveltamisen ohella?

Riippumatta ampumaradan lupatilanteesta, ei luotien tai haulien päätyminen maaperään saa aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumiseen vaaraa, eikä ampumamelu saa aiheuttaa

kohtuutonta haittaa lähiympäristöönsä. Ympäristönsuojelulakia on tarpeen soveltaa ampumaratojen ympäristölupamenettelyssä. Toisin sanoen, ampumaradat eivät ole erityisasemassa ympäristönsuojelulain näkökulmasta.

Onko tehtävien siirtämisen seurauksena tarpeen muuttaa valtioneuvoston ohjesääntöä ehdotuksessa kuvatulla tavalla?

-

Muut mahdolliset näkemykset ja huomiot esitysluonnoksesta?

Keski-Savon ympäristötoimen 5 kunnan alueella on ympäristöluvitettuja ampumaratoja yhteensä 10 kpl, joista 3 kpl sijaitsee pohjavesialueella. Kaikki ampumaradat ovat olleet vuosikymmeniä sijoituspaikassaan, eli ne on luvitettu olemassa olevina toimintoina. Ampumaratojen sijoittumista on ohjannut muun muassa alueen suotuisat ampumaolosuhteet, joita erityisesti vanhat maa-ainestenottoalueet penkkoineen ovat tarjonneet. Soranotto on ollut tavanomaista pohjavesialueilla, jonne ampumarata on perustettu.

Ampumaradoilla tavanomaisesti on kaavamerkintä maakunta- ja yleiskaavoissa. Ongelmana niissä on vain se, että niiden melualueita ei ole kaavoituksen yhteydessä tunnistettu. Ampumaradan melualueelle on hyväksytty rakentamista. Valvontakokemuksen mukaan liian lähellä loma- tai asuinrakennuksia oleva jatkuva ampuminen on aina häiritsevää, riippumatta toiminnan lupatilanteesta.

Ampumaratatoimijoilla on pääsääntöisesti tahtotila hoitaa ympäristöhaittojen hallintaan liittyvät rakenteet kuntoon, mutta on ymmärrettävää, ettei yhdistyspohjaisilla toimijoilla ole resursseja isoihin investointeihin. Tukirahamuotoja tämän tyyppisille hankkeille, eli käytännön maaperäsuojauksille ja melurakeinteille, joiden tarpeellisuus on luvassa perusteltu, on huonosti saatavilla. Radoilla on ryhdytty esimerkiksi keräämään ratamaksuja rakenteiden kustannusten kattamiseksi. Ampumaradan rakenteille tulisi olla saatavilla tukirahaa saatavilla, erityisesti niille, joita ylläpitävät seurat ja ratoja hyödyntävät viranomaiset.

Limatius Marika
Keski-Savon ympäristötoimi